

Broj: 03-45.1-28-1058-1/19
Istočno Sarajevo, 27.8.2019. godine

Na osnovu člana 61. stav 2. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH”, br. 32/02, 102/09 i 72/17), člana 9. stav 2. Zakona o osnivanju Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH”, broj 44/04), a u vezi s tačkom 4.2.21 BAS poslovnika o radu stručnih tijela Instituta, i prijedloga poslovnog plana prihvaćenog na 27. sjednici BAS/TC 29 održanoj 20.06.2019. godine, direktor Instituta za standardizaciju Bosne i Hercegovine odobrava:

POSLOVNI PLAN BAS/TC 29 *Sredstva i uređaji za dizanje i prenošenje tereta*

1. Uvod

Predmet rada Tehničkog komiteta BAS/TC 29, *Sredstva i uređaji za dizanje i prenošenje tereta* (u daljnjem tekstu: BAS/TC 29) obuhvata standardizaciju u oblasti priprema i utvrđivanje prijedloga bosanskohercegovačkih (BAS) standarda, preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda i revizija postojećih važećih standarda u oblasti dizalica (stabilnih i mobilnih), liftova, pokretnih stepenica, pokretnih traka za ljude, žičara, uspinjača, podiznih radnih platformi, čeličnih užadi, čeličnih lanac, kuka za dizalice, neprekidnih traka za transport tereta, ostalih uređaja za vuču i pribor, terminologija i klasifikacija.

BAS/TC 29 prati rad sljedećih korespondentnih komiteta:

- CEN/TC 10 - *Liftovi, eskalatori i pokretne staze*
- CEN/TC 98 - *Platforme za dizanje*
- CEN/TC 147 - *Dizalice - Sigurnost*
- CEN/TC 148 - *Oprema i sistemi kontinuiranog transporta - Sigurnost*
- CEN/TC 149 - *Aktivna podizna skladišna oprema*
- CEN/TC 168 - *Lanci, užad, noseće trake, krike i pribor - Sigurnost*
- CEN/TC 188 - *Transportne trake*
- CEN/TC 242 - *Sigurnosni zahtjevi za žičare za prevoz osoba i vučnice*
- ISO/TC 41 - *Bubnjevi i trake (uključujući klinaste trake)*
- ISO/TC 96 - *Dizalice*
- ISO/TC 100 - *Lanci i lančanici za prenos snage i transporteri*
- ISO/TC 101 - *Oprema i sistemi kontinuiranog transporta*
- ISO/TC 111 - *Okrugle čelične krike, lanci za nošenje tereta, komponente i pribor*
- ISO/TC 178 - *Liftovi, eskalatori i pokretne staze*
- ISO/TC 214 - *Podizne radne platforme*

BAS/TC 29 je formiran Rješenjem direktora Instituta za standarde, mjeriteljstvo i intelektualno vlasništvo o formiranju Tehničkog komiteta br. IP7209/02/KFod 27.08.2002. godine. Trenutno je aktuelno Rješenje o promjenama u Tehničkom komitetu BAS/29 br.03-45.1-41-1/15 od 13.04.2015. godine.

Tehnički komitet BAS/TC 29 je formiran radi:

- analize potreba i pripreme prijedloga za preuzimanje međunarodnih i evropskih standarda;
- razmatranja inicijativa i utvrđivanja programa i planova rada u području djelovanja;
- razmatranja i utvrđivanja metoda rada i aktivnosti na izvršavanju planova rada TC-a;
- osnivanja radnih grupa (WG) i *ad hoc* grupa (AG) te definiranja njihovih područja rada i zadataka;
- usklađivanja planova rada WG-a;
- pripremanja i utvrđivanja nacrti i prijedloga BAS standarda;
- razmatranja mišljenja, primjedbi i prijedloga dobijenih u toku javne rasprave;
- pripremanja i prezentiranja stručnih mišljenja odgovarajućim tijelima međunarodnih i evropskih organizacija za standardizaciju u skladu s procedurom pripreme međunarodnih i evropskih standarda, te korištenja drugih mogućnosti uključivanja u njihov rad;
- saradnje s drugim tehničkim komitetima i subjektima koji se bave aktivnostima u vezi sa standardizacijom.

Takođe, za predmete standardizacije iz oblasti rada BAS/TC 29 za koje ne postoje evropski standardi i drugi standardizacijski dokumenti, BAS/29 može da donese odluku o preuzimanju međunarodnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata, a ako oni ne postoje, može da donese odluku o preuzimanju nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata drugih zemalja, s kojima Institut ima potpisan ugovor, kao i o izradi izvornih BAS standarda.

2. Poslovno okruženje

2.1 Opšte

Ekonomska, tehnička, zakonodavna i/ili međunarodna dinamika opisuje radno okruženje proizvoda, materijala i usluga koji se odnose na područje rada ovog tehničkog komiteta i imaju značajan uticaj na sprovođenju i upotrebi standarda.

2.2 Kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja

Sljedeći kvantitativni pokazatelji poslovnog okruženja su:

- Evropske direktive sve više ističu pitanje bezbednosti, a pozivanjem na evropske standarde dolazi do poboljšanja samih direktiva a standardi pomažu razvoju jedinstvenog evropskog tržišta;
- BAS/TC 29 ima primarni cilj usvajanja svih evropskih standarda iz oblasti *sredstva i uređaji za dizanje i prenošenje tereta*, kao i povlačenje svih konfliktnih nacionalnih standarda, čime doprinosi promociji slobodnog evropskog tržišta;
- Evropski standardi treba da podrže primjenu evropskih direktiva

2.3 Zahtjevi tržišta

Razvoj novih tehnologija kao i poboljšanje već postojećih proizvoda kao i prateće opreme koja se koristi u oblasti dizanja i prenošenja tereta zahtijeva kontinuitetno praćenje tržišta ponude odgovarajućih standarda.

2.4 Aspekti zaštite okoline

Zakon Evropske unije (EU) o prodaji i stavljanju u uporabu liftova i sigurnosnih komponenti za liftove jasno je definisao prodaju liftova i njihovih sigurnosnih komponenti na tržište EU-a, visoki nivo sigurnosti za korisnike liftova i osoblja za održavanje liftova i zaštita ljudi i okoline.

---

3. Očekivane koristi od rada BAS/TC 29

Osnovne koristi koje se očekuju od rada BAS/TC 29 jesu sljedeće:

- donošenje BAS standarda koji su identični s evropskim i/ili međunarodnim standardima, čime se obezbjeđuje efikasan način za provjeru ispunjenosti uslova utvrđenih zakonima i/ili propisima donijetih na međunarodnom, regionalnom ili nacionalnom nivou;
- pružanje podrške nadležnim ministarstvima i drugim tijelima državne uprave u aktivnostima koje se odnose na usklađivanje propisa s evropskom regulativom, obezbjeđivanjem BAS standarda usklađenih s evropskim i/ili međunarodnim standardima;
- zaštita potrošača;
- uklanjanje prepreka u trgovini;
- predstavljanje i zastupanje interesa BiH u postupku donošenja evropskih i međunarodnih standarda.

4. Zainteresovane strane

Sve zainteresovane strane u BiH su pozvane da učestvuju u radu ovog tehničkog komiteta, uz osiguranje ravnopravnog učešća i zastupljenosti svih interesnih grupa. Moguće je i učešće u statusu posmatrača, pod određenim uslovima koji su utvrđeni Internim pravilima Instituta za standardizaciju BiH. Sve zainteresovane strane mogu da predlože usvajanje određenih standarda.

Zadatak ovog tehničkog komiteta je da u narednom periodu u svoj rad uključi što je moguće veći broj zainteresovanih strana.

5. Ciljevi i strategije za njihovo ostvarivanje

5.1 Ciljevi

- Usvajanje standarda iz oblasti 29, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- Usklađivanje nacionalnih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i/ili međunarodnim standardima i drugim standardizacijskim dokumentima;
- Preispitivanje svih BAS standarda u roku od pet godina od njihovog objavljivanja i donošenje odluke o povlačenju onih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koji imaju isto područje primjene kao evropski ili međunarodni standardi ili drugi standardizacijski dokumenti;
- Zastupanje interesa BiH u oblasti rada tehničkog komiteta pred odgovarajućim evropskim i međunarodnim komitetima za standardizaciju kroz učestvovanje bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih tehničkih komiteta;
- Primjena osnovnih principa standardizacije;
- Promovisanje interesa Instituta za standardizaciju BiH;
- Odgovor na zahtjeve zainteresovanih strana.

5.2 Strategija za ostvarivanje ciljeva

Ostvarivanje ciljeva BAS/TC 29 zasniva se na definisanju prioriteta rada, a to su:

- Praćenje rada korespondentnih komiteta i preuzimanje novih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata;

-
- Povećanje broja bosanskohercegovačkih stručnjaka u radu navedenih korespondentnih komiteta;
  - Prevođenje što većeg broja standarda na jedan od službenih jezika u BiH;
  - Povećanje broja zainteresovanih strana koje će učestvovati u radu BAS/TC 29;
  - Sprovođenje periodičnih sistematskih pregleda i preispitivanja svih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje je pripremio BAS/TC 29, kako bi se obezbijedila validacija primjene za sve zainteresovane strane koje koriste ove standarde;
  - Revidiranje tekstova povučenih BAS standarda objavljenih na jednom od službenih jezika u BiH u skladu s novim izdanjima evropskih ili međunarodnih standarda, kako bi se održao ili povećao broj objavljenih BAS standarda nastalih preuzimanjem evropskih i/ili međunarodnih standarda na jednom od službenih jezika u BiH;
  - Informisanje članova BAS/TC 29 o revidiranim Internim pravilima za standardizaciju Instituta.

6. Faktori koji mogu uticati na ispunjenje i implementaciju programa rada

- Nedovoljno učešće domaćih stručnjaka u donošenju BAS standarda;
- Nezainteresovanost stručne javnosti za učešće u javnoj raspravi i dostavljanje primjedbi i prijedloga u vezi s nacrtima BAS standarda koji se stavljaju na javnu raspravu;
- Nedostatak finansijskih sredstava koji onemogućava obezbjeđenje odgovarajućih prevoda i upućuje na preuzimanje standarda metodom proglašavanja/korica, što umanjuje kredibilitet ovih standarda u poslovnom okruženju;
- Neblagovremeno dostavljanje prijedloga zainteresovanih strana za donošenje BAS standarda pri izradi plana rada BAS/TC 29;
- Nedovoljno pridavanje značaja radu članova BAS/TC 29 i njihova opterećenost poslovima u matičnim organizacijama koje su ih delegirale, što može da dovede do nedovoljnog učešća članova BAS/TC 29 na sjednicama, a samim tim i do odstupanja od plana usvajanja standarda.
- Nepostojanje prevoda odgovarajućih BAS standarda na jednom od službenih jezika u BiH iziskuje dodatne napore i sredstva koji su van oblasti rada BAS/TC 29 i Instituta.

7. Plan aktivnosti

Aktivnosti BAS/TC 29 usklađene su s planovima rada tehničkog komiteta kroz:

- planove pripremanja, donošenja i objavljivanja BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata u navedenoj oblasti rada, u skladu s Internim pravilima za standardizaciju Instituta;
- obezbjeđivanje usaglašenosti BAS standarda i drugih standardizacijskih dokumenata s evropskim i međunarodnim standardima u navedenoj oblasti rada;
- učestvovanje u izradi i preispitivanju standarda i drugih standardizacijskih dokumenata koje donose evropske¹ i međunarodne organizacije za standardizaciju u navedenoj oblasti rada;
- druge aktivnosti koje predloži Savjet za standardizaciju BiH;
- druge aktivnosti na prijedlog zainteresovanih strana.

Dostavljeno: 1. Sekretarijatu BAS/TC 29
2. a/a.

DIREKTOR

.....
Aleksandar Cincar

---

¹ Sa glasanjem o razvoju evropskih standarda i drugih standardizacijskih dokumenata započeti će se kada Institut postane punopravni član CEN-a i CENELEC-a